

Evaluatie van het EHLASS-systeem

**in opdracht van de Europese Commissie,
Directoraat-generaal XXIV**

Contract nr. AO-2600/96/000262

Eindverslag

van 20 augustus 1997

De operationele conclusies (samenvatting)

1 De cijfers

- In onze studie hebben wij schattingen gegeven van de minimale jaarlijkse aantallen ongevallen thuis en tijdens de vrijetijdsbesteding (OTV) in de lidstaten van de Europese Unie:

- **20 miljoen OTV** waarbij medische verzorging nodig is,
- **2 miljoen ziekenhuisopnamen** als gevolg van OTV,
- **83.000 sterfgevallen** als gevolg van OTV,

- **3,9 miljard ecu** als minimumkosten van de ziekenhuisopnamen als gevolg van OTV,
- **23 miljard ecu** totale kosten (rechtstreekse medische kosten en sociale kosten van de werkonderbrekingen).

- Aan de andere kant bedraagt de jaarlijkse subsidie van de Commissie voor het functioneren van EHLASS **2,5 mecu** (miljoen ecu), bij totale bedrijfskosten van **3,2 mecu in 1995**.

2 De bestaansredenen van het EHLASS-systeem

- OTV vormen een zware belasting in termen van volksgezondheid en economische kosten. Een specifiek informatiesysteem voor dit terrein is dus onmisbaar. Bovendien is een hoog niveau van consumentenbescherming een van de doelstellingen die zijn aangegeven in het Verdrag betreffende de Europese Unie. Tegelijkertijd is het een van de taken van de Commissie om acties op het terrein van de volksgezondheid te bevorderen, met inbegrip van het thema ongevallen en verwondingen. De OTV zijn dus in twee opzichten onderwerp van zorg op communautair niveau. Bovendien is het terugdringen van de OTV doelstelling nr. 11 van de WHO in het kader van de globale strategie voor gezondheid voor allen in het jaar 2000.

- Men kan stellen dat het EHLASS-systeem zich op het snijpunt van twee processen bevindt:

- enerzijds een proces van actie: om een rapport op te stellen, prioriteiten te bepalen, doelgerichte acties te ondernemen, en de resultaten ervan te evalueren is een centraal systeem voor gegevensverzameling over OTV onmisbaar.

- anderzijds een proces in verband met het werkterrein: de interne markt, het vrije verkeer van goederen, de noodzaak van coördinatie van de wetgeving en van het preventiebeleid op het gebied van de veiligheid van de consument en de volksgezondheid, brengen met zich dat het probleem van de ongevallen, gelet op de omvang en de effecten ervan, communautaire actie inzake OTV noodzakelijk maakt.

- Deze redenen zijn nog steeds actueel en worden nog versterkt door de convergentie van de duidelijk omschreven doelstellingen van de Commissie inzake de veiligheid van de consument (DG XXIV) en de volksgezondheid, in het kader van het communautaire actieprogramma betreffende de preventie van letsels (DG V) dat momenteel wordt opgezet.

3 De successen van het EHLASS-systeem

- De EHLASS-gegevens dienen in hoofdzaak om gedragspatronen, risicogroepen (per sekse, leeftijd, beroep, woonplaats, enz.) en gevaarlijke producten te identificeren. Daardoor kan worden vastgesteld waar wetgeving nodig is en kunnen gerichte preventie-acties georganiseerd worden. In meerdere lidstaten hebben dergelijke gerichte preventiemaatregelen tot een aanzienlijke vermindering van de aantallen en van de ernst van de ongevallen geleid.

Zo is in Denemarken een wezenlijke daling (40%) van het aantal gevallen van oogletsel door vuurwerk bereikt. Op basis van een analyse van de EHLASS-gegevens konden de autoriteiten vaststellen dat een groot aantal jonge jongens oogletsel opliep bij het spelen met vuurwerk. Een kort daarna gevoerde gerichte preventiecampagne, waarin het dragen van veiligheidsbrillen werd aanbevolen, heeft geleid tot de genoemde daling van het aantal ongevallen van dit type. Bovendien hebben de fabrikanten besloten om bij pakketten vuurwerk voor de detailhandel een veiligheidsbril te voegen.

Dit is slechts een voorbeeld van de vele nationale acties op het gebied van wetgeving en preventie. Enkele andere:

- de vermindering van het aantal gevallen van inslikken van huishoudelijke producten door het verplicht stellen van kinderveilige doppen en het toevoegen van onaangenaam ruikende ammonia;
- de aanpassing van de bodem in kinderspeeltuinen om het aantal kneuzingen te beperken;
- de terugdringing van het aantal geplette vingers door de invoering van een nieuwe norm voor de vergrendelingssystemen van opvouwbaar meubels;
- de aanpassing van het sluitingssysteem van automatische garagedeuren;
- de invoering van nieuwe normen voor snelkookpannen;
- de invoering van normen voor deltavliegers;
- het aanbevelen van helmen bij het berijden van mountainbikes;
- de invoering van gevaar-pictogrammen op de verpakkingen van gevaarlijke producten;
- de bebording van skipistes, enz.

- Al deze maatregelen hebben bijgedragen tot een meetbare daling van de aantallen van bepaalde typen ongevallen. Zo is in Frankrijk onder jongeren onder de 15 jaar een aanzienlijke en constante daling van de mortaliteit vastgesteld: 789 sterfgevallen door OTV in 1986, 526 in 1992, oftewel een daling van meer dan 33% in 6 jaar (bron : INSERM SC8).

- Het EHLASS-systeem in zijn huidige vorm is dus vooral nuttig op het terrein van de "micro-accidentologie" : identificatie van groepen producten, typen activiteiten en risicogroepen. De beschrijving van OTV in algemene statistische termen en in termen van gezondheidsindicatoren behoort nog niet tot de mogelijkheden van het systeem.

4 De voornaamste tekortkomingen van het EHLASS-systeem

- Het systeem wordt op nationaal niveau in veel lidstaten vrij intensief gebruikt, maar het directe nut voor de Commissie is minimaal, wat te wijten is aan de huidige opzet van het

systeem, dat geen rechtstreekse en snelle toegang tot voldoende representatieve en betrouwbare gegevens biedt.

- De Commissie zelf heeft alleen de beschikking over de jaarlijkse nationale standaardrapporten, die inzicht verschaffen in de werking van het systeem en de globale resultaten in iedere lidstaat, maar op basis waarvan niet met gedetailleerde gegevens gewerkt kan worden in het kader van concrete en snelle acties.

5 De mogelijkheden van het EHLASS-systeem

Potentieel biedt het systeem echter enorme mogelijkheden:

- De in de lidstaten verzamelde gegevens zijn al gestructureerd in de vorm van nationale databases. Het bijeenbrengen van deze gegevens **in een Europese database op het Internet** zou de raadpleging ervan, en de verspreiding van de resultaten, onvergelijkelijk veel makkelijker en sneller maken.

- De kwaliteit van de gegevens zou verbeterd kunnen worden door:

- representatieve **periodieke EHLASS-enquêtes** (bijvoorbeeld om de 5 jaar) onder huishoudens te combineren met permanente gegevensverzameling bij noodhulpdiensten, om de representativiteit van de verzamelde gegevens te verhogen;
- het reeds ontwikkelde **nieuwe coderingssysteem** te gebruiken;
- een **standaardcontroleprogramma** te ontwikkelen, met overeenstemmingsprocedures.

- Om de gegevensverwerking te verbeteren zou men via een netwerk van deskundigen de **nieuwe methoden van informatieverwerking**, die in verschillende lidstaten al in gebruik zijn, verder kunnen verspreiden: berekening van een synthetische score van ernst, geautomatiseerd waarschuwingssysteem, typologie, data mining, ...

Al deze maatregelen, die niet veel hoeven te kosten, kunnen worden gefinancierd door een betere samenhang tussen de aan de lidstaten verstrekte subsidies en de feitelijke inspanningen van die lidstaten. Een geringe verlaging van het bedrag voor de gegevensverzameling zou al voldoende zijn om deze noodzakelijke gemeenschappelijke instrumenten te financieren. **Met andere woorden, deze verbeteringen kunnen worden ingevoerd bij gelijkblijvende totale kosten.**

6 Onze conclusie

Onze ondubbelzinnige conclusie is dat het EHLASS-systeem niet afgeschaft, maar verder ondersteund en verbeterd dient te worden. De hierboven beschreven maatregelen alleen al kunnen het rendement verveelvoudigen. Uitgaande van gemiddelde rechtstreekse kosten per OTV van 368 ecu en van de huidige kosten van EHLASS (2,5 mecu per jaar), zou een vermindering van minder dan 7.000 OTV per jaar in de lidstaten gezamenlijk, oftewel slechts 0,03% van het totale aantal, al voldoende zijn om deze investering in macro-economische termen rendabel te maken op het niveau van de begrotingen van de lidstaten van de Europese Unie.

De hoofdpunten (samenvatting in 12 blz.)

1 De basisgegevens

- In onze studie hebben wij schattingen gegeven van de minimale jaarlijkse aantallen ongevallen thuis en tijdens de vrijetijdsbesteding (OTV) in de lidstaten van de Europese Unie:

- **20 miljoen OTV** waarbij medische verzorging nodig is,
- **2 miljoen ziekenhuisopnamen** als gevolg van OTV,
- **83.000 sterfgevallen** als gevolg van OTV,

- **3,9 miljard ecu** als minimumkosten van de ziekenhuisopnamen als gevolg van OTV,
- **23 miljard ecu** totale kosten (rechtstreekse medische kosten en sociale kosten van de werkonderbrekingen).

- Aan de andere kant bedraagt de jaarlijkse subsidie van de Commissie voor het functioneren van EHLASS **2,5 mecu** (miljoen ecu), bij totale bedrijfskosten van **3,2 mecu in 1995**.

2 Wat zijn de bestaansredenen van het EHLASS-systeem ?

- Zoals we gezien hebben, vormen OTV een zware belasting in termen van volksgezondheid en economische kosten. Een specifiek informatiesysteem voor dit terrein is dus wenselijk. Bovendien is een hoog niveau van consumentenbescherming een van de doelstellingen die zijn aangegeven in het Verdrag betreffende de Europese Unie. Tegelijkertijd is het een van de taken van de Commissie om acties op het terrein van de volksgezondheid te bevorderen, met inbegrip van het thema ongevallen en verwondingen. **De OTV zijn dus in twee opzichten onderwerp van zorg op communautair niveau.** Bovendien is het terugdringen van de OTV doelstelling nr. 11 van de WHO in het kader van de globale strategie voor gezondheid voor allen in het jaar 2000.

- **De kennis omtrent OTV laat nog te wensen over en de ernst van de problematiek wordt onderschat.** In veel lidstaten komt dit thema te weinig onder de aandacht. Daarom is het zinvol een Europees systeem te bevorderen dat deze kennislacune moet verhelpen en een einde moet maken aan de grote verschillen tussen de lidstaten wat betreft de beschikbare middelen voor de bestrijding van OTV.

- Het vrije verkeer van goederen binnen de Unie brengt nieuwe problemen met betrekking tot de veiligheid van de consumenten met zich mee: ieder product dat voldoet aan de wettelijke normen van het land waar het geproduceerd en op de markt gebracht wordt, moet ook in alle andere lidstaten worden toegelaten. Uitgebreid overleg en harmonisatie tussen de lidstaten is noodzakelijk gebleken om communautaire normen inzake productveiligheid vast te stellen.

Ook dat is een reden waarom het bestuderen van de risico's in verband met OTV en met de producten die bij die ongevallen betrokken zijn, op Europees niveau en met behulp van een

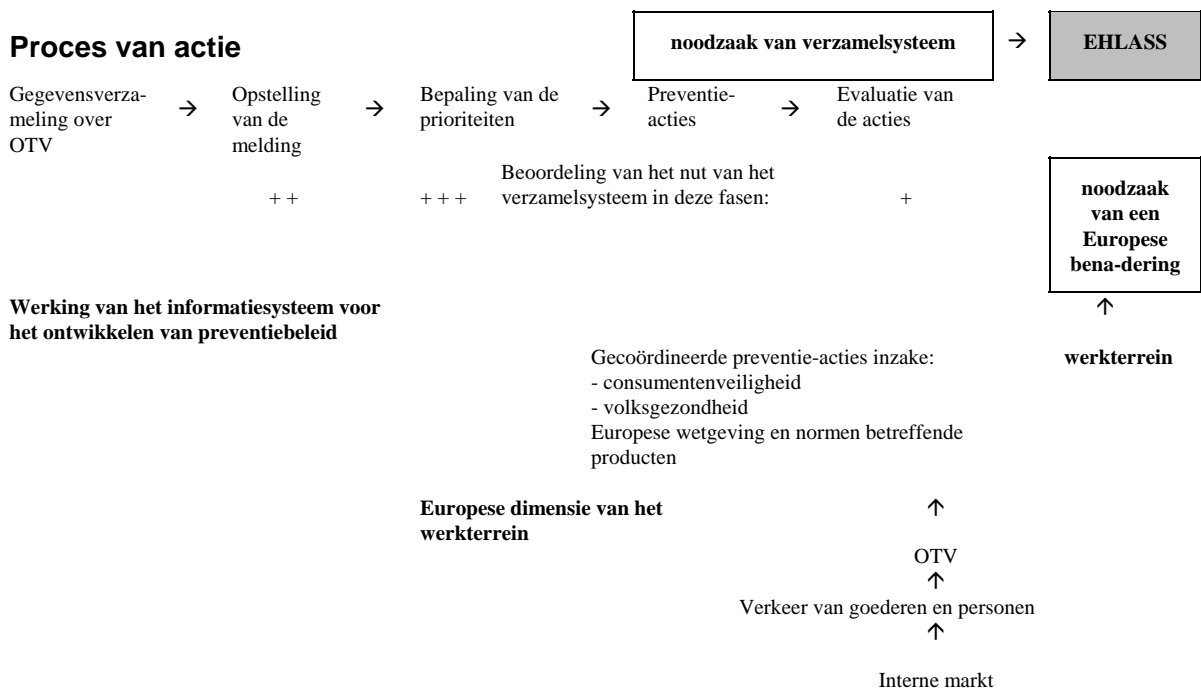
homogeen instrument voor gegevensverzameling, noodzakelijk is. Het EHLASS-systeem wordt intensief geraadpleegd door de Europese normalisatie-instituten. De door het systeem verzamelde informatie speelt een belangrijke rol bij de opstelling, de goedkeuring en de erkenning van Europese normen.

- Men kan stellen dat het EHLASS-systeem zich op het snijpunt van twee processen bevindt:

- enerzijds een **proces van actie**: om een rapport op te stellen, prioriteiten te bepalen, doelgerichte acties te ondernemen, en de resultaten ervan te evalueren is een centraal systeem voor gegevensverzameling over OTV onmisbaar.

- anderzijds een **proces in verband met het werkterrein**: de interne markt, het vrije verkeer van goederen, de noodzaak van coördinatie van de wetgeving en van het preventiebeleid op het gebied van de veiligheid van de consument en de volksgezondheid, brengen met zich dat het probleem van de ongevallen, gelet op de omvang en de effecten ervan, communautaire actie inzake OTV noodzakelijk maakt.

- Het onderstaande schema verduidelijkt deze twee aspecten: enerzijds de noodzaak van een systeem voor de verzameling van gegevens betreffende OTV, anderzijds de noodzaak van een Europese benadering van deze problematiek. Deze twee behoeften hebben logischerwijs tot de ontwikkeling van een Europees systeem voor homogene gegevensverzameling over OTV geleid: het EHLASS-systeem. Deze bestaansredenen zijn nog steeds actueel en worden nog versterkt door **de convergentie van de doelstellingen van de Commissie inzake de veiligheid van de consument en de volksgezondheid**.

3 Wat kan men doen met EHLASS ?

De volgende informatie kan het EHLASS-systeem niet leveren:

- betrouwbare correctcijfers en volksgezondheidsindicatoren met betrekking tot alle OTV in Europa;
- macro-accidentologische analyses die interessante nieuwe inzichten verschaffen: het is wel zeker dat vallen altijd de voornaamste vorm van OTV zal blijven, dat kinderen en ouderen nog lang de meest kwetsbare groepen zullen zijn, enz.

Anderzijds heeft EHLASS, door zijn pragmatische en operationele benadering, sterk bijgedragen tot nieuwe specifieke wetgevende en preventie maatregelen, zoals:

- de vermindering van het aantal gevallen van inslikken van huishoudelijke producten door het verplicht stellen van kinderveilige doppen en het toevoegen van onaangenaam ruikende ammoniak;
- het verzoek aan de farmaceutische industrie om zoveel mogelijk doordrukverpakkingen te gebruiken, om te voorkomen dat kinderen veel medicijnen in een keer kunnen slikken;
- de aanpassing van het pootgedeelte en de bevestigingsmiddelen van ladders om de stabiliteit te verbeteren;
- de aanpassing van de bodem in kinderspeeltuinen om het aantal kneuzingen te beperken;
- het aanbevelen van helmen bij het berijden van mountainbikes;
- de invoering van gevaar-pictogrammen op de verpakkingen van gevaarlijke producten;
- het aanbevelen van veiligheidsbarrières rondom particuliere zwembaden om verdrinking van kinderen te voorkomen;
- de bebording van skipistes;

- de vermindering van het vallen uit stapelbedden door het verplicht stellen van doelmatige beschermingsstangen;
- de terugdringing van het aantal geplette vingers door de invoering van een nieuwe norm voor de vergrendelingssystemen van opvouwbare meubels;
- het verplicht stellen van aanwijzingen voor gebruik op de verpakkingen van giftige producten voor gebruik in de tuin;
- het aanvullen van de geldende norm betreffende de veiligheid van schommels en andere speeltuinapparaten bij particulieren;
- de wijziging van het sluitingssysteem van automatische garagedeuren en de verplichte aanpassing van bestaande garagedeuren;
- de invoering van nieuwe normen voor snelkookpannen;
- het bevorderen van het dragen van helmen door skiënde kinderen, om het aantal schedelwondingen terug te dringen;
- het verzoek aan de fabrikanten om bij conservenblikken algemeen zonder blikopener te openen modellen te gebruiken;
- de aanbeveling aan de fabrikanten om niet-warmtegeleidende materialen te gebruiken voor de buitenbekleding van ovendeuren;
- de invoering van normen voor deltavliegers;
- het voorkomen van ernstige verbrandingen door heet water uit de kraan door het verlagen van de temperatuur van huishoudelijke installaties (mogelijkheid die in Frankrijk bestudeerd wordt), enz.

EHLASS kan dus antwoorden geven op specifieke vragen (retrospectief gebruik) of nieuwe vragen opwerpen (prospectief) die kunnen leiden tot wetgevende of preventiemaatregelen betreffende categorieën producten, bepaalde populaties of bepaalde activiteiten.

- Het EHLASS-systeem in zijn huidige vorm is dus vooral nuttig op het terrein van de "micro-accidentologie": identificatie van categorieën producten, typen activiteiten en risicogroepen. De beschrijving van OTV in algemene statistische termen of juist in termen van individuele ongevallen (een specifiek product, een merk, een individu) behoort nog niet tot de mogelijkheden van het systeem.

4 Wat zijn de sterke punten van het systeem?

+ Het systeem is een van de belangrijkste bronnen van informatie over het verschijnsel OTV, waarover nog veel onduidelijkheid bestaat. In 11 van de 15 lidstaten zijn er geen andere registers over dit thema die continu worden bijgehouden. De andere gegevensverzamelingen zijn hetzij algemeen van aard (bijvoorbeeld onderzoeken naar morbiditeit met ziekenhuisopname, overlijdensverklaringen), maar in die gevallen is heel moeilijk uit te maken wat onder OTV valt, of afkomstig van verspreide bronnen die slechts een klein deel van de problematiek bestrijken (bijvoorbeeld centra voor vergiftigingen, verbrandingen of CO-vergiftigingsgevallen, de brandweer, enz.).

+ Overwegende dat er al langer informatiesystemen bestaan over verkeersongevallen en arbeidsongevallen, is het zinvol dat er ook een centrale bron van informatie over OTV is.

+ Wij hebben de benedengrens van de economische kosten van ziekenhuisopnames als gevolg van OTV op 3,9 miljard ecu geschat en de totale kosten van OTV (rechtstreekse medische kosten + sociale kosten door werkonderbrekingen) op 23 miljard ecu. Deze cijfers

zijn natuurlijk niet exact maar geven wel aan dat deze ongevallen aanzienlijk kosten veroorzaken. In macro-economische termen op Europees niveau betekent dit dat bij een jaarlijkse subsidie van 2,5 mecu voor EHLASS een vermindering van minder dan 0,07% van het jaarlijkse aantal ziekenhuisopnamen al voldoende zou zijn om de communautaire investering te compenseren door de besparingen op ziekenhuisopnamen in de lidstaten.

+ Het systeem functioneert op nationaal niveau in de meeste lidstaten goed en verzamelt al meer dan tien jaar relevante waarnemingen. In Frankrijk zijn meer dan 360.000 meldingen verzameld en gevalideerd, die tezamen een door zijn omvang unieke database over het onderwerp vormen.

+ Veel overheidsorganen en particuliere organisaties maken op nationaal niveau gebruik van de gegevens en de gepubliceerde resultaten: ministeries belast met consumentenzaken, volksgezondheid en mediabeleid, commissies voor consumentenveiligheid, consumentenverenigingen, sociale diensten - zowel die van de nationale overheden als op regionaal en lokaal niveau - en gezondheidsdiensten. EHLASS wordt ook geraadpleegd door artsen, journalisten, studenten en verzekeringsinstellingen, en ook door de industrie zelf. Wij hebben het aantal verzoeken om informatie dat de nationale coördinatoren jaarlijks ontvangen becijferd op meer dan 1.300 en het jaarlijkse aantal specifiek op EHLASS-gegevens gebaseerde studies in Europa op meer dan 350.

+ EHLASS kan antwoord geven op een reeks vragen waarop geen enkel ander systeem antwoord weet, dankzij het coderingssysteem dat onder andere 1.100 productcodes omvat: Gebeuren er meer ongelukken met skateboards dan met rolschaatsen? Met welke aard verwondingen? Hoe ernstig? Zijn er gevallen bekend van ongevallen met wegwerpaanstekers? Met opvouwbedden? Onder welke omstandigheden? Enz., enz.

+ Het systeem heeft het thema OTV ook meer onder de aandacht van de nationale autoriteiten gebracht. Een groot aantal initiatieven en nieuwe structuren zijn gecreëerd of hebben een belangrijkere rol gekregen met behulp van de resultaten van EHLASS. Wij noemen de oprichting van de Commissie voor Consumentenveiligheid in België, de "Cellule Nationale d'Observation des accidents de la vie courante" in Frankrijk, en de oprichting van een Begeleidingscomité voor het EHLASS-systeem in Luxemburg.

+ De voor het systeem verantwoordelijke teams zijn in grote meerderheid competent en bezielt door een geest van samenwerking. Zij nemen gezamenlijk initiatieven om transnationale studies en de ontwikkeling van gemeenschappelijke instrumenten te stimuleren (voorbeeld: vergadering te Stockholm van vertegenwoordigers van 8 lidstaten voor de EHLASS-studiedagen op 2 en 3 juni 1997 met als thema ongevallen met rolschaatsen).

+ Het systeem kan nog aanmerkelijk verbeterd worden, zoals we verderop zullen zien. Het geringe gebruik van de gegevens, zowel op transnationaal niveau als door de Commissie en door de consument zelf, kan worden verbeterd door een Europese database EHLASS op te zetten die toegankelijk is via het Internet. Het nut van het systeem zal hierdoor met geringe kosten groter worden.

+ Momenteel wordt het systeem niet veel gebruikt door de andere DG's. Het nut van het systeem voor DG V in het kader van het toekomstige communautaire actieprogramma (1999-2003) inzake het voorkomen van verwondingen, dat de Commissie op 14 mei 1997

heeft goedgekeurd, en de actieve steun van EUROSTAT voor een reorganisatie van het systeem, zijn echter twee positieve punten voor de toekomst.

+ "Als EHLASS niet bestond, zou het uitgevonden moeten worden". Dat is een zin die wij vaak gehoord hebben in onze gesprekken. Het systeem is zeker niet perfect, maar heeft de verdienste dat bestaat en functioneert. Zonder EHLASS zou meer dan twee derde van de lidstaten (11/15) over geen enkele globale informatiebron over OTV beschikken.

5 Wat zijn de zwakke punten van het systeem ?

- Onduidelijkheden wat betreft het doel van het systeem: na tien jaar bestaat er kennelijk nog steeds verwarring over de aard van het systeem: het kan niet nauwkeurig het aantal en de ernst van alle ongevallen in het dagelijks leven vaststellen, het is ook geen alarmsysteem, en het kan ook niet de gevolgen van deze ongevallen in termen van volksgezondheid meten. Het EHLASS-systeem in zijn huidige vorm moet worden gezien als een nuttige database voor wie meer wil weten over gedragspatronen, deelpopulaties of categorieën producten met een verhoogd risico. EHLASS moet worden beschouwd als *een register* van OTV.
- Het naast elkaar bestaan van twee methodologieën, namelijk de permanente gegevensverzameling bij de noodhulpdiensten (12 lidstaten) en de enquêtes onder huishoudens (3 lidstaten), geeft al aan dat de visies op het doel van het systeem uiteen lopen. Ook binnen dezelfde methodologie wordt niet overal op dezelfde manier gewerkt.
- De representativiteit van de gegevens: de globale representativiteit van de OTV die zijn geregistreerd door enquêtes onder huishoudens wordt in 3 lidstaten verzekerd, de representativiteit van de OTV-gegevens die door noodhulpdiensten zijn verzameld in 3 andere. De andere lidstaten (9) verzamelen niet-representatieve gegevens, en zeven lidstaten controleren niet of de op alle verzamelpunten verzamelde gegevens wel volledig zijn.
- De coderingsmethoden: uiteenlopend bij het gebruik van de productcodes.
- Veroudering van het coderingssysteem: meer dan 10 jaar oud. Er zijn geen specifieke codes voor sporten, de nomenclatuur van de producten dient te worden herzien.
- De controles: de logische tests zijn zeer heterogeen. Er zou een standaardcontroleprogramma moeten zijn met een controle van de coherentie van de gegevens.
- De slechte beschikbaarheid van de gegevens in tijd en ruimte: vaak moet men wachten tot het laatste bericht van het laatste ziekenhuis binnen is om het jaarlijkse gegevensbestand te kunnen opmaken, waardoor de publicatie van het standaardrapport en de beschikbaarheid van de gegevens in de nationale database vertraagd worden. De gegevens van een bepaalde lidstaat zijn niet rechtstreeks toegankelijk voor de andere lidstaten of voor de Commissie. Het aantal transnationale studies is dan ook beperkt. In feite kan geen van de betrokken partijen gemakkelijk en rechtstreeks toegang tot het geheel van de verzamelde gegevens, omdat er geen Europese database is.

- Het nut van de gegevens: voor de Commissie is het nut van de gegevens beperkt. De jaarlijkse nationale standaardverslagen verschaffen geen gedetailleerde en rechtstreeks operationeel inzetbare gegevens.
- Het gebrekkige reactievermogen van het systeem: het systeem past zich niet snel genoeg aan aan de ontwikkeling van de doelstellingen en de behoeften, en aan de nieuwe mogelijkheden die de informatietechnologie biedt (netwerken en analysetechnieken).
- De kwaliteit van het beheer: er zijn grote verschillen tussen de lidstaten geconstateerd wat betreft de verklaarde hoofddoelstelling van het systeem, de gebruikte methodologie, de kwaliteit van de gegevensverzameling en de gemiddelde kosten ervan. Dit blijkt uit de lage gemiddelde Kwaliteitsscore van de gegevensverzameling en de zeer uiteenlopende bedrijfskosten. Het lijkt ons dat op nationaal niveau minder middelen aan de gegevensverzameling besteed zouden kunnen worden en meer aan de gegevensverwerking en de verspreiding van de resultaten.
- De institutionele en financiële instabiliteit: naar aanleiding van de verschillende evaluatieverslagen is vaak gediscussieerd over de toekomst van EHLASS, in afwachting van een principiële institutionele beslissing. De vraag was meestal: "moet het systeem worden voortgezet?", waardoor de vraag "hoe kan het systeem worden verbeterd?" op de achtergrond raakte.

De verwachting dat de subsidie voor het systeem mogelijk niet zou worden voortgezet, heeft in een aantal lidstaten herhaaldelijk ontmoedigend gewerkt

- het ontbreken van een effectieve coördinatiestructuur: de strikte toepassing van het subsidiariteitsbeginsel heeft mogelijk geleid tot verzwakking van de pogingen op Europees niveau om het systeem te vernieuwen en te hervormen, bij afwezigheid van een structuur die een actieve stimulerende en coördinerende rol kon en wilde spelen.

6 De balans

Het algemene oordeel op basis van dit overzicht van sterke en zwakke punten hangt af van het standpunt dat men inneemt:

- vanuit het gezichtspunt van de statisticus is het oordeel negatief: na tien jaar produceert het systeem nog altijd geen voldoende betrouwbare statistieken op Europees niveau, hoewel de situatie in bepaalde lidstaten zeer bevredigend is in dit opzicht;
- vanuit het gezichtspunt van de bij de preventie betrokken actoren (consumentenveiligheid en volksgezondheid) en de nationale beleidsmakers en wetgevers op het terrein van OTV is het oordeel over het algemeen positief;
- vanuit het gezichtspunt van de bij de preventie betrokken actoren en de nationale beleidsmakers en wetgevers is het oordeel echter negatief wat betreft het niet rechtstreeks beschikbaar zijn van de gegevens op Europees niveau;
- het oordeel is zonder meer positief als men kijkt naar de mogelijkheden van het systeem en de ontwikkeling van de samenwerking met EUROSTAT inzake methodologie, validering en

publicatie van de resultaten, en met DG V in de context van het opzetten van het communautaire actieprogramma (1999-2003) inzake de preventie van verwondingen in het kader van de actie op het terrein van de volksgezondheid. De aanvullende werking van de communautaire acties zou via EHLASS versterkt kunnen worden.

7 Wat zijn de mogelijke scenario's voor de toekomst van het systeem ?

- Er zijn vier scenario's denkbaar:

- **afschaffing van het EHLASS-systeem**
- **stillegging van het systeem voor een jaar of twee**
- **handhaving van het huidige systeem**
- **verbetering van het systeem**

Wij zullen al deze vier hypothesen nader bekijken en nagaan wat de mogelijkheden voor verbetering van het systeem zijn.

8 Afschaffing van EHLASS

- Naast het EHLASS-systeem bestaan er in enkele lidstaten nog andere informatiebronnen over OTV. De afschaffing van het EHLASS-systeem zou de kwaliteit van de informatie over dit onderwerp in Nederland en het Verenigd Koninkrijk nauwelijks aantasten. In Frankrijk geven de periodieke enquêtes van het CNAM ( ) en het INSEE ( ) een algemeen beeld van de OTV. Voor de overige Lidstaten zou de afschaffing van EHLASS een duidelijke verslechtering van de informatievoorziening betekenen. Zoals hierboven al aangegeven zouden in die lidstaten dan nog overblijven:

- gegevensverzamelingen van algemene aard (bijvoorbeeld onderzoeken naar morbiditeit met ziekenhuisopname, overlijdensverklaringen), maar in die gevallen is heel moeilijk uit te maken wat onder OTV valt;
- verspreide bronnen die slechts een klein deel van de problematiek bestrijken (bijvoorbeeld centra voor vergiftigingen, verbrandingen of CO-vergiftigingsgevallen, de brandweer, enz.).

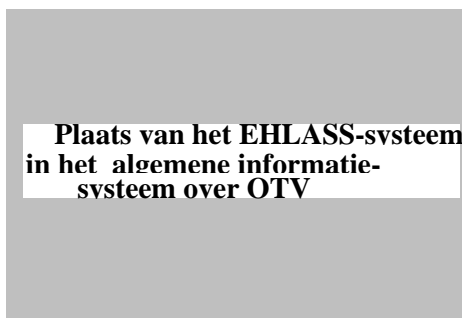
Het onderstaande schema illustreert de centrale rol van het EHLASS-systeem bij de verzameling van gegevens over OTV in het algemeen:

Gedeeltelijke bronnen:

Centra voor vergiftigingen, verbrandingen, brandweer, onderzoeken naar CO-vergiftigingen, enz.

Algemene bronnen:

- onderzoeken naar morbiditeit in ziekenhuizen
- overlijdensverklaringen
- gezondheidsenquêtes

De afschaffing ervan zou dan ook een groot gat in het informatienetwerk veroorzaken.

- Wij hebben in ons rapport een tabel opgenomen die een overzicht geeft van de algemene (niet de specifieke) bronnen van informatie over OTV in Europa behalve EHLASS en daarmee ook een indruk van de gevolgen van een eventuele afschaffing van het systeem, die wij als volgt inschatten:

- zeer ingrijpend in 8 lidstaten: België, Ierland, Luxemburg, Oostenrijk, Griekenland, Spanje, Portugal en Finland;
- ingrijpend in 5 lidstaten: Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Italië en Zweden;
- van weinig belang in 2 lidstaten: Nederland en Groot-Brittannië.

- Tijdens onze gesprekken hebben verschillende nationale deskundigen spontaan opgemerkt dat "als EHLASS niet bestond, het uitgevonden zou moeten worden". Het valt niet te ontkennen dat EHLASS in 11 van de 15 lidstaten het enige nationale systeem voor de verzameling van gegevens over OTV is.

- De afschaffing van dit op Europees niveau gecoördineerde systeem zou dus betekenen dat het algemene niveau van de consumentenveiligheid wordt verlaagd en dat men niet meer kan beschikken over essentiële gegevens met betrekking tot de volksgezondheid:

- de overwegingen die tot het opzetten van het systeem hebben geleid worden overboord gezet. EHLASS beantwoordt aan de behoefte aan een systeem voor de verzameling van gegevens over OTV en aan de noodzaak van een Europese benadering van het verschijnsel ongevallen;
- 11 lidstaten hebben helemaal geen informatiesysteem over OTV meer;
- de ontwikkeling van preventie-instrumenten en -beleid met betrekking tot consumentenveiligheid en volksgezondheid in de lidstaten blijft uit elkaar lopen;

- de gegevens betreffende de verschillende lidstaten zijn niet langer vergelijkbaar;
- het is niet langer mogelijk typen ongevallen bij te houden die weliswaar zelden voorkomen, maar waarvan het totale aantal toch significant kan worden;
- de omvang van de OTV wordt minder goed zichtbaar en de aandacht van de nationale autoriteiten voor dit belangrijke probleem verzwakt;
- de mogelijkheden voor een gericht preventiebeleid worden beperkt;
- een hele traditie van samenwerking en de opgedane ervaring gaan verloren.

- Het voordeel van deze oplossing zou zijn dat er een einde komt aan een systeem dat uit statistisch oogpunt gezien onbevredigend is en in zijn huidige vorm weinig rechtstreeks nut heeft voor de Commissie. Het is waar het huidige EHLASS-systeem meer een combinatie van nationale systemen dan een uniform Europees systeem is. Door afschaffing zouden de betreffende kredieten vrijkomen.

9 Stillegging van EHLASS gedurende een jaar of twee

- Deze afwachtende benadering brengt verschillende nadelen met zich mee:

- de inspanningen om de aandacht te vestigen op het belang van het thema OTV worden bemoeilijkt;
- de nationale en Europese gebruikers van het systeem verliezen een onmisbaar instrument voor preventiebeleid en wetgeving;
- de aanvullende financieringscircuits worden verbroken;
- de chronologische series gegevens worden afgebroken;
- de teams worden ontbonden;
- het op een later tijdstip opstarten van een nieuw systeem zal extra tijd en energie kosten, waardoor eerdere besparingen weer tenietgedaan worden.

- Het enige voordeel van deze oplossing zou zijn dat er dan tijd is om na te denken over een nieuw en beter systeem. Het is echter een illusie te denken dat een nieuw Europees systeem zonder veel problemen opgestart zou kunnen worden. Bovendien hebben deze studie en andere werkzaamheden al essentieel materiaal aangedragen voor de bezinning op een nieuwe methodologie. Het ontbreekt niet aan ideeën en voorstellen, maar aan beslissingen om die uit te voeren en de doelmatige toepassing ervan.

10 Handhaving van EHLASS in de huidige vorm

- Het huidige systeem lijdt niet zozeer onder een gebrek aan gegevens (niet genoeg meldingen) als wel aan het feit dat de ontvangen meldingen niet optimaal zijn (wat betreft volledigheid, kwaliteit van de controles, aangepaste codering, snelheid van doorgeven, enz.). Deze gegevens worden op communautair en international niveau en ook op het niveau van de individuele gebruikers niet optimaal benut, bij gebrek aan een mogelijkheid om het geheel van de Europese gegevens eenvoudig en snel te kunnen raadplegen.

- Hoewel het op nationaal niveau goede diensten bewijst, zijn de prestaties van het systeem onbevredigend. Dit betekent naar onze mening dat handhaving van het EHLASS-systeem in

zijn huidige vorm geen aanvaardbaar alternatief is, vooral gelet op de mogelijkheden die een vernieuwd EHLASS-systeem met gebruikmaking van de nieuwste technologieën zou bieden.

Wij menen, gelet op het voorafgaande, dat er slechts twee aanvaardbare opties zijn:
afschaffing van het EHLASS-systeem of verbetering ervan.

11 Wat zijn de mogelijkheden om het systeem te verbeteren ?

Deze mogelijkheden zijn aanzienlijk:

- De recente ontwikkelingen in de netwerktechnologie, de WWW-toepassingen en de methoden voor gegevensverwerking in informatiesystemen (bijvoorbeeld data mining) bieden relatief eenvoudige oplossingen voor de meeste van de genoemde tekortkomingen. Nog maar twee jaar geleden was dat niet het geval.

- Op basis van onze kosten-batenanalyse stellen wij voor de bedragen voor de gegevensverzameling te verlagen en meer financiële middelen te reserveren voor de verbetering van de kwaliteit en van de verwerking van de gegevens, en voor snelle en gemakkelijke beschikbaarheid van de gegevens voor alle gebruikers.

- Om de kosten van de gegevensverzameling te drukken, stellen wij voor om met onmiddellijke ingang:

- de hoogte van de subsidie beter aan te passen aan de feitelijke inspanningen;
- indien dat politiek mogelijk is, het aantal verzamelpunten in bepaalde lidstaten met een gunstige verhouding bevolking-aangesloten ziekenhuizen met één te verminderen;
- het aantal verzamelpunten in bepaalde andere lidstaten waar die verhouding ongunstig is met één te verhogen.

Dit zal leiden tot een algemene daling van dat deel van de subsidies dat voor de gegevensverzameling wordt gebruikt.

- Wij stellen voor om de aldus bespaarde subsidiebedragen te besteden aan:

- de verbetering van de kwaliteit van de gegevens door:

- het organiseren van EHLASS-enquêtes ter verbetering van de representativiteit van de gegevens in de lidstaten waar de gegevensverzameling continu is en die daarom verzoeken, om aldus de voordelen van de twee methoden te combineren;
- het aanbevelen en bevorderen van zo volledig mogelijke gegevensverzameling op de verzamelpunten voor continue gegevensverzameling;
- invoering van het onlangs ontwikkelde coderingssysteem;
- ontwikkeling en verspreiding van een standaardprogramma voor de controle van de coherentie van de gegevens;
- opstelling en verspreiding van aanbevelingen in de vorm van een "Praktijkgids Gegevensverzameling".

- de verbetering van de verspreiding en de verwerking van de gegevens door:

- het opzetten van een via het Internet toegankelijke Europese EHLASS-database;
- het om de drie maanden voeden van deze database met gegevens van de verzamelpunten;
- algemeen gebruik van E-mail door de bij het systeem betrokken partijen;
- het ontwikkelen van instrumenten voor de gegevensverwerking (score van ernst, geautomatiseerde waarschuwingen, typologie, enz.) in samenhang met de nationale en communautaire waarschuwingssystemen;
- het bevorderen van het gebruik van modellen voor kostenanalyse;
- het oprichten van een forum van deskundigen die in staat zijn deze gemeenschappelijke instrumenten te ontwikkelen en het gebruik ervan te bevorderen.

- Om de kosten van de gegevensverzameling op de verzamelpunten te drukken, en gelet op de ontwikkeling van de netwerktechnologie, zou op middellange termijn gezorgd moeten worden voor:

- on-line gegevensverzameling;
- geautomatiseerde controles;
- elektronische berichtgeving aan het centrale punt,
- opleiding in on-line codering;
- gestandaardiseerde on-line verwerking.

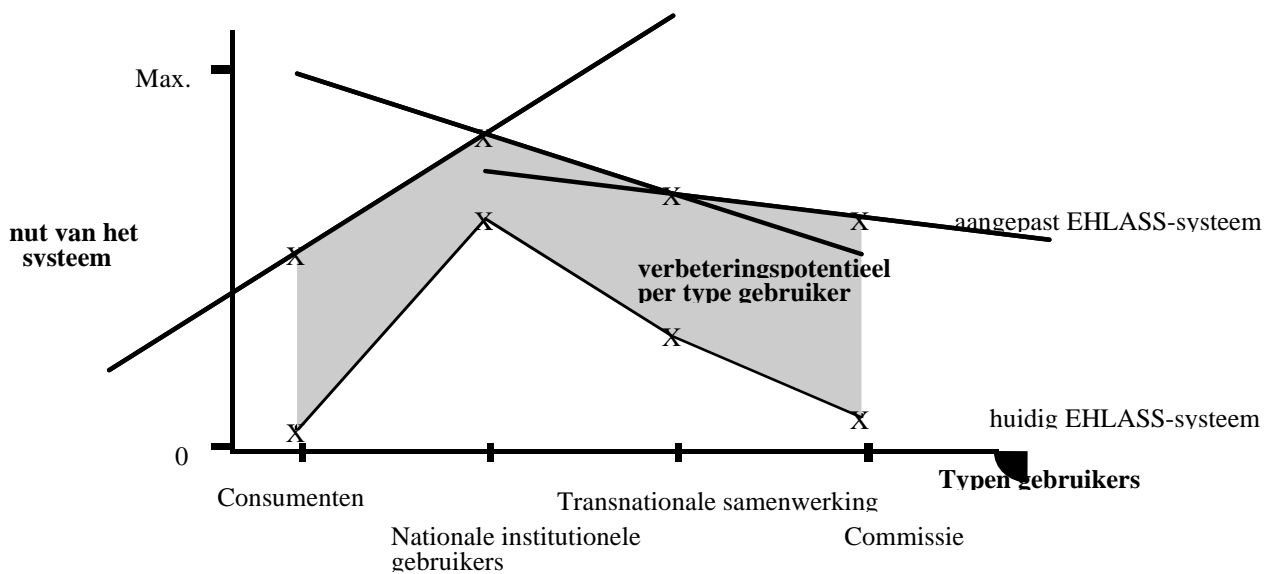
Wij menen kortom dat het prestatievermogen en het nut van het systeem aanzienlijk verbeterd kunnen worden door een aantal relatief eenvoudige maatregelen, bij gelijkblijvende kosten.

- Om het verbeteringspotentieel van het EHLASS-systeem te illustreren hebben wij een schema opgesteld dat het nut van het systeem voor de voornaamste categorieën gebruikers weergeeft.

De punten die deze verschillende maten van nut aangeven zijn verbonden door een lijn; een tweede lijn daarboven geeft aan wat de waarden zouden zijn voor een toekomstig EHLASS-systeem, aangepast overeenkomstig de aanbevelingen in het voorafgaande.

De ruimte tussen de twee lijnen is het verbeteringspotentieel van het systeem per type gebruiker.

- Om de uitvoerbaarheid en het nut van een via Internet toegankelijke database te demonstreren, hebben wij een model van een server geconstrueerd die op het Franse verzamelpunt toegankelijk is (met een password dat DG XXIV heeft kunnen gebruiken voor de tests). Dit model maakt een dynamische en rechtstreekse raadpleging van de Franse EHLASS-database mogelijk door het formuleren van een vraag op een invoermasker met alle EHLASS-variabelen (raadpleging in het tekstgebied is ook mogelijk). Het is mogelijk de geselecteerde records te raadplegen, gestandaardiseerde statistische tabellen op te vragen of de gegevens plaatselijk door te geven.

- De EHLASS-gegevens van de voorafgaande jaren zouden in de algemene Europese database (database 1) opgenomen worden, zodat gebruikers over alle reeds bestaande databases zouden beschikken. Men zou ook een referentie-database (database 2) kunnen creëren met alleen de gegevens van de ziekenhuizen, waarbij verzekerd zou moeten zijn dat alle typen ongevallen en alle individuele gevallen bestreken worden. Deze database zou representatiever zijn.

12 Onze conclusie:

Gezien:

- de hierboven uiteengezette sterke en zwakke punten van het huidige systeem,
- de ernstige nadelen van afschaffing, tijdelijke stillegging of handhaving in de huidige vorm van het EHLASS-systeem,
- de bovenstaande uiteenzetting over de mogelijke verbeteringen van het systeem door snel uit te voeren aanpassingen, zonder het systeem stil te hoeven leggen en zonder de dynamiek van het proces te verstoren, **met technische beproefde middelen en bij gelijkblijvende kosten**, door middel van een betere verdeling van de financiële middelen,

- **de behoefte aan informatie betreffende OTV**, om een coherent en doelmatig beleid inzake consumentenveiligheid te kunnen voeren **in het kader van de acties van DG XXIV**,
- **het grote nut van het systeem voor DG V** in de context van het komende communautaire actieprogramma (1999-2003) betreffende de preventie van verwondingen in het kader van de actie op het terrein van de volksgezondheid en de **actieve steun van EUROSTAT** voor een verbeterd systeem:

- is onze aanbeveling als volgt:

er dient zo snel mogelijk een verbeterd EHLASS-systeem opgezet te worden.

Hoe ?

- door het in onze analyse van het functioneren van het systeem aangetoonde verbeteringspotentieel te benutten;
- door actief te werken aan de voorbereiding van de hierboven beschreven nieuwe technische hulpmiddelen en de ingebruikneming ervan voortvarend ter hand te nemen;
- door sterke nadruk te leggen op samenwerking met de nadere DG's, met name met EUROSTAT voor het opstellen van betrouwbare statistieken en met DG V in het kader van de organisatie van het communautaire actieprogramma betreffende de preventie van verwondingen;
- door lange-termijnplanning met betrekking tot het systeem. We hebben gezien dat een van de belangrijkste obstakels voor de ontwikkeling van het systeem de onzekere toekomst ervan was. In het verleden is de invoering van vernieuwingen altijd verhinderd doordat men er rekening mee hield dat het systeem binnenkort afgeschaft zou kunnen worden. Het systeem zou nu voldoende tijd moeten krijgen voor een radicale evolutie (4 of 5 jaar).

13 Hoe zal het toekomstige EHLASS-systeem gebruikt moeten worden ?

Het toekomstige EHLASS-systeem dient te worden gezien als een gemakkelijk te raadplegen reservoir van gegevens (database 1) dat op micro-accidentologisch niveau kan worden gebruikt:

- retrospectief, om antwoord te kunnen geven op specifieke vragen (hoeveel ongevallen met caddies in supermarkten, hoe ernstig ? Hoeveel ongevallen met deltavliegers? Enz., enz.),
- prospectief, om raadpleging met bepaalde eenvoudige statistische instrumenten (zoals de synthetische score van ernst en het geautomatiseerde

waarschuwingssysteem) of door waarschuwingsprocedures gestart door de codeerders van de verzamelpunten.

- Met de voorgestelde methodologische verbeteringen, met name de koppeling van de permanente gegevensverzameling bij de noodhulpdiensten en de representatieve EHLASS-enquêtes onder huishoudens, een betere steekproefneming van ziekenhuizen en meer aandacht voor de volledigheid van de gegevensverzameling op de verzamelpunten, zal het mogelijk zijn het systeem ook op "macro-accidentologisch" niveau te gebruiken voor het opstellen van betrouwbare statistische indicatoren (op basis van database 2).

- Het is duidelijk dat dit reservoir van gegevens geen "gegevenskerkhof" mag zijn (momenteel worden de gegevens te weinig gebruikt op Europees en transnationaal niveau en met behulp van verouderde instrumenten), noch ook een reservoir van fouten (de kwaliteit van de gegevens moet worden verbeterd) of financieel een bodemloze put (men moet ophouden voortdurend nieuwe ziekenhuizen op te nemen en de subsidies herverdelen met het oog op een betere kosten-batenverhouding).

14   Waarom moet de Commissie EHLASS blijven ondersteunen ?

- **Omdat het belangrijk is:** wij hebben al gezien dat het thema OTV van groot belang is in termen van veiligheid van de consument, volksgezondheid en kosten voor de economie.

- **Omdat het een Europese verantwoordelijkheid is:** het vrije verkeer van goederen brengt nieuwe risico's voor de consumenten met zich. Het vrije verkeer is natuurlijk een goede zaak, maar het is noodzakelijk dat de consumenten beter worden beschermd en dat de voorschriften inzake productveiligheid worden nageleefd. Daarnaast is het ook een taak van de Commissie een hoog niveau van gezondheidsbescherming te verzekeren door op de preventie van ziekten en ongevallen gerichte acties. EHLASS levert op beide terreinen een bijdrage. Alleen al het bestaan van Directoraten-generaal die zich bezig houden met consumentenveiligheid (DG XXIV) en gezondheidsbescherming (DG V) geeft aan dat het noodzakelijk is preventie-acties met betrekking tot ongevallen te coördineren en financieel te ondersteunen. Het ligt dus voor de hand om ook een centrale bron van homogene informatie die voor het bepalen of verduidelijken van het betreffende beleid van nut kan zijn, te financieren.

Als de Europese instanties het project niet financieren, zullen de lidstaten die het verst gevorderd zijn op het gebied van preventie hun inspanningen voortzetten, en de andere zullen de hunne staken. Daardoor zullen de bestaande verschillen nog groter worden en zal de ongelijkheid van de Europese burgers ten aanzien van de bescherming tegen ongevallen in het dagelijks leven toenemen.

- **Omdat het een moeilijk thema is:** we hebben ook gezien dat enerzijds het probleem van de OTV nog te weinig zichtbaar is en onderschat wordt, en dat het anderzijds moeilijk is de effecten van preventiebeleid op dit terrein te meten. Daarom is het een weinig aantrekkelijk thema voor nationale beleidmakers.

- **Omdat het paradoxaal zou zijn EHLASS niet langer te financieren:** het verwezenlijken van een hoog niveau van consumentenbescherming is een van de in het Verdrag van Maastricht opgenomen doelstellingen en de Commissie organiseert een à communautair

actieprogramma (1999-2003) betreffende de preventie van verwondingen (DG V); het zou paradoxaal zijn om tegelijkertijd het enige Europese project dat essentiële informatie verschaft over OTV te schrappen.

15 **Waarom moet de Commissie het systeem ook verder coördineren ?**

- **Omdat het logisch is:** aangezien een structuur in een bepaalde lidstaat niet in staat kan zijn de gegevensverzameling in de andere lidstaten te coördineren, is het logisch dat een supranationaal lichaam, in casu de Commissie, deze verantwoordelijkheid op zich neemt. Aangezien de Commissie ook al andere informatiesystemen op dit terrein coördineert (bijvoorbeeld het Systeem voor de snelle uitwisseling van informatie) is het logisch, nog afgezien van historische overwegingen (de Commissie heeft het initiatief genomen tot het creëren van het systeem), dat zij ook verder zorg draagt voor de coördinatie van het EHLASS-systeem.

- **Omdat het noodzakelijk is:** het financieren van slechts een deel van het systeem zou niet voldoende zijn om de minimaal noodzakelijke coherentie van een Europees informatiesysteem te handhaven. De inhoud van de in de verschillende lidstaten verzamelde informatie zou al snel uiteen beginnen te lopen; de nu al te sterk verschillende methodologieën zouden totaal onvergelijkbaar worden. Een voldoende stabiele, geloofwaardige en algemeen erkende coördinerende structuur is zonder meer noodzakelijk.

- **Omdat het een strategisch belang is:** het kan niet de bedoeling zijn dat alleen verzekeringsmaatschappijen en de industrie over gegevens betreffende OTV beschikken. Ook consumentenverenigingen, de institutionele structuren die hun belangen vertegenwoordigen, de consumenten zelf en de actoren op het gebied van de volksgezondheid moeten toegang kunnen krijgen tot informatie over dit type ongevallen. Om die reden is het noodzakelijk dat het systeem wordt gecoördineerd door een autonome instantie waarvan de onafhankelijkheid gegarandeerd is: de Commissie.

16 **Welke antwoorden kan men geven op de meest geuite punten van kritiek ?**

- *"De gegevens zijn niet representatief"* (probleem van de representativiteit): voor dit punt ligt de oplossing in het corrigeren van de gegevens van het permanente systeem met behulp van gegevens ontleend aan representatieve "EHLASS-enquêtes" onder huishoudens. Ook dient aandacht te worden besteed aan zo volledig mogelijke gegevensverzameling op de verzamelpunten en aan de stabiliteit van de steekproef van ziekenhuizen.

- *"Er ontstaat geen algemeen en volledig beeld van dit type ongevallen"* (probleem van het onderzoeksveld): een systematisch gebruik van de EHLASS-enquêtes en van aanvullende informatiebronnen, gecombineerd met de gegevensverzameling op de traditionele verzamelpunten, zal het mogelijk maken het terrein van de OTV volledig te bestrijken.

- *"De gegevens zijn niet vergelijkbaar tussen de lidstaten onderling"* (probleem van de vergelijkbaarheid): dit probleem kan worden opgelost door de invoering van:

- het nieuwe systeem van gegevensverzameling waarin de logica en de praktijk van de codering geharmoniseerd zijn;
- standaardsoftware voor de opneming, de controle en hulp bij codering (kan verspreid worden via Internet);
- regelmatige vergaderingen van de coördinatoren om de problemen i.v.m. de coherentie van de codering op te lossen;
- een structuur voor de uitwisseling van ervaringen tussen de gegevensverzamelingssteams (per E-mail);

- *"Het is geen echt waarschuwingssysteem"* (probleem van de meervoudige doelstelling van het systeem): dat is niet de hoofdtaak van het systeem. Het zou echter een nuttige bijdrage kunnen leveren aan een eventueel alarm door de invoering van:

- een statistisch instrument voor geautomatiseerd alarm;
- een alarmberichtendienst tussen de nationale EHLASS-verzamel punten en DG XXIV;
- meer samenwerking met andere waarschuwingssystemen (SERI, vrijwaringsclausules, enz.) door het mogelijk maken van dynamische raadpleging van de regelmatig bijgewerkte Europese EHLASS-database.

- *"Met dit systeem kan men niet vaststellen welke producten werkelijk gevaarlijk zijn"*: dit punt hangt samen met het vorige. Het is waar dat er zelden een direct causaal verband wordt gelegd tussen bepaalde producten en OTV. Het doel van EHLASS is ook na te gaan wat de interactie is tussen gebeurtenissen, gedragingen en bepaalde risicogroepen. Het systeem zou echter kunnen dienen om gevaarlijke producten te identificeren indien men:

- de lijst van productcodes zou verbeteren;
- erop aan zou dringen dat indien mogelijk het merk van het betrokken product wordt vermeld;
- retrospectieve enquêtes zou verrichten onder slachtoffers van ongevallen (traceerbaarheid van het ongeval);
- een synthetische score van ernst van de producten die door iedereen wordt gevalideerd zou gebruiken, om historische en geografische vergelijkingen mogelijk te maken.

- *"Er zijn te weinig variabelen"*, of integendeel *"Er zijn te veel variabelen"*: de invoering van het nieuwe coderingssysteem zal dit probleem moeten regelen door:

- toevoeging van noodzakelijke variabelen (codering van de betreffende takken van sport, enz.);
- herziening en verrijking van de nomenclaturen van de variabelen (gebruik van logische structuren, gebruik van de NOMESCO-coderingen);
- verbetering van de presentatie van de documentatie betreffende de codering, enz.

- *"De gegevens worden onvoldoende benut"*: mogelijke oplossingen zijn:

- "on-line"-raadpleging van de Europese database op het Internet;
- gemeenschappelijk gebruik van nieuwe instrumenten voor gegevensverwerking (typologie, data mining, enz.)

- *"De resultaten zijn altijd dezelfde"*: het EHLASS-systeem is onder andere bedoeld om algemene trends in beeld te brengen (macro-accidentologische benadering). Het klopt dat bepaalde gegevens vrij constant blijven (frequentie van vergiftigingen bij kleine kinderen, vallen bij ouderen, enz.), maar het is belangrijk een over langere tijd stabiel referentiekader te hebben om:

- gedragswetenschappelijke en micro-accidentologische benaderingen te kunnen ontwikkelen;
- een "reservoir" van gegevens te vormen voor retrospectieve en prospectieve studies (recent voorbeeld: gevallen van verdrinking in zwembaden);
- noodzakelijke elementen te kunnen bieden voor de evaluatie van preventiebeleid door het meten van variaties van de frequentie (of van de synthetische scores van ernst) van de typen ongevallen in verband met producten waarop de maatregelen betrekking hebben.

- *"Messen zullen altijd blijven snijden"*: dit soort opmerkingen is weinig constructief. Onder punt 3 hebben we een reeks voorbeelden gegeven van concrete maatregelen op basis van EHLASS-gegevens. Of er ongevallen met een nieuw type rotje zijn gemeld, of ruiters afdoende beschermd zijn door het dragen van een jockeypet, of er gevallen van verstikking door een bepaald soort speelgoed zijn geweest, welk type breuken hoe vaak voorkomt bij ongevallen met snowboards: alleen EHLASS kan op al deze vragen een antwoord geven.

- *"Het is niet aan de Commissie om dit systeem te financieren"*: onder punt 14 en 15 hebben we gezien dat het duidelijk een taak van Commissie was en is het EHLASS-systeem te ondersteunen, te financieren en te coördineren.

Wij bevelen dan ook aan het EHLASS-systeem te blijven ondersteunen en te verbeteren door drie essentiële maatregelen:

- het creëren van een Europese EHLASS-database, toegankelijk via Internet;**
- invoering van een nieuw coderingssysteem;**
- invoering van nieuwe instrumenten voor gegevensverwerking, op basis van voorstellen van een samenwerkingsforum van nationale deskundigen.**

Deze maatregelen alleen al zouden het EHLASS-systeem een nieuwe dimensie en een nieuwe impuls moeten geven, bij gelijkblijvende kosten.

Het doel van deze veranderingen is:

- het EHLASS-systeem een grotere rol op communautair niveau te laten vervullen, met name op het niveau van de Commissie: samenwerking met de waarschuwingssystemen van DG XXIV, met EUROSTAT en met DG V in het kader van de organisatie van het communautaire actieprogramma (1999-2003) betreffende de preventie van verwondingen.**
- te kunnen beschikken over betere instrumenten ter vergemakkelijking van het nemen van concrete maatregelen ter verbetering van de veiligheid van de consumenten en van de bescherming van de gezondheid van de Europese burger.**

Frequent gebruik op communautair niveau van de gegevens van alle lidstaten, en hun door bovengenoemde vernieuwingen vergemakkelijkte en verrijkte verwerking en raadpleging, vormen de beste garanties voor de verbetering van de kwaliteit van de gegevens van de afzonderlijke lidstaten.